

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Čížkem ve věci

žalobce: J. P., narozený X,
bytem X,

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 1292/25, Smíchov, Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 10. 2019, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 10. 10. 2019, č. j. X, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002, soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), doručenou soudu dne 11. 11. 2019, domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované, kterým byly zamítnuty jeho námitky a potvrzeno předchozí rozhodnutí žalované ze dne 1. 8. 2019, č. j. R-X (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“). Prvoinstančním rozhodnutím žalovaná zamítla žalobcovu žádost ze dne 27. 5. 2019 o změnu výše invalidního stupně poskytovaného pro invaliditu druhého stupně z důvodu zhoršení zdravotního stavu, neboť žalobce je invalidní pro invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb.,

o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“).

2. Žalobce v žalobě namítl nesprávné a nedostatečné posouzení jeho zdravotního stavu. Nezhodnotil celkovou výkonnost, pohyblivost a schopnost žalobce vykonávat denní aktivity. Na jednání posudkového lékaře nebyl přizván, takže si lékař nemohl udělat úsudek o jeho zdravotním postižení. Nebylo zohledněno ani zhoršení jeho zdravotního stavu. Některé informace uvedl v posudku nepřesně. Dále žalobce popsal, že měl v roce 1985 pracovní úraz pravého kolene, následovalo pět operací a nakonec ho neminula endoprotéza. Vzhledem ke špatné chůzi nastaly další obtíže s bederní páteří s nutností operace. Postupně se rozvíjely i potíže v obou kyčelních kloubech. Nyní je po dvou operacích kyčelních kloubů. Měl snahu získat zaměstnání, ale jakmile zmínil zdravotní potíže, tak neměl žádný zaměstnavatel zájem ho zaměstnat.
3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě odkázala na relevantní právní úpravu a stručně shrnula průběh správního řízení. Posudek posudkového lékaře žalované, z něhož v napadeném rozhodnutí vycházela, považuje za úplný, celistvý a přesvědčivý. Žalovaná navrhl provedení důkazu posudkem příslušné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“). S ohledem na zjištěný skutkový stav však trvá na napadeném rozhodnutí.
4. Krajský soud v Praze na základě včas podané a přípustné žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu napadených výroků a uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), jimiž je vázán. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.). O věci samé rozhodl soud bez jednání, přičemž si je vědom toho, že žalovaný v podání ze dne 25. 8. 2020 uvedl, že trvá na nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Soud nicméně s ohledem na současnou epidemiologickou situaci, která znemožňuje rychlé nařízení jednání, a dále též s ohledem na vyjádření žalobce ze dne 25. 8. 2020 dospěl k závěru, že vzhledem k důvodnosti žaloby a zásadě rychlosti řízení je i v zájmu žalobce, aby soud o věci rozhodl neprodleně. Soud shledal žalobu důvodnou.
5. Ze správního spisu plyne, že žalobce, který do té doby požíval invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, požádal dne 27. 5. 2019 o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu, a to zpětně od 20. 5. 2011. Posudkový lékař OSSZ Příbram v posudku ze dne 9. 7. 2019 vyhotoveném po jednání v nepřítomnosti žalobce dospěl k závěru, že žalobce je počínaje dnem 7. 2. 2013 invalidní pro invaliditu druhého stupně, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 55 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (dále též „DNZS“) určil postižení podle kapitoly XV, oddílu B, položky 9c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), přičemž procentuální míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena na horní hranici stanoveného rozmezí a byla dále navýšena podle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity o 5 % na výsledných 55 %. Žalovaná na základě tohoto posudku prvoinstančním rozhodnutím zamítla žalobcovu žádost o změnu výše invalidního důchodu.

6. Žalobce podal proti prvoinstančnímu rozhodnutí námitky. V námitkovém řízení byl zdravotní stav žalobce posouzen (rovněž v nepřítomnosti žalobce) posudkovou lékařkou žalované, jež detailně zhodnotila zdravotní stav žalobce i jeho vývoj, avšak v posudku z 16. 9. 2019 dospěla k témuž závěru jako posudkový lékař OSSZ, tedy že rozhodující příčinou DNZS je postižení podle kapitoly XV, oddílu B, položky 9c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu byla rovněž ve shodě s předchozím posudkem stanovena ve výši 55 %.
7. Žalovaná na podkladě naposledy uvedeného posudku napadeným rozhodnutím zamítla námitky žalobce.
8. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
9. Podle § 26 zákona o důchodovém pojištění se za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav považuje zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti pojištěnce významné pro jeho pracovní schopnost, pokud tento zdravotní stav trvá déle než jeden rok nebo podle poznatků lékařské vědy lze předpokládat, že bude trvat déle než jeden rok.
10. Námitky uplatněné žalobcem spočívají ve zpochybnění závěrů lékařů posudkové služby. Nárok na invalidní důchod je podmíněn zdravotním stavem pojištěnce a rozhodnutí je závislé na odborném lékařském posouzení. Soud ovšem předesílá, že posouzení míry poklesu pracovní schopnosti je otázkou odbornou a soud si o ní nemůže učinit úsudek sám, zdravotní stav samostatně nepřezkoumává. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzují posudkové komise, jako orgány Ministerstva práce a sociálních věcí. I tento posudek nicméně hodnotí soud jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v ustanovení § 77 odst. 2 s. ř. s. a v případě potřeby může zejména uložit též zpracování posudku soudem ustanoveným znalcem z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (srov. např. rozsudek NSS ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003 – 54, publ. pod č. 511/2005 Sb. NSS, rozsudek NSS ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013 – 20; všechna rozhodnutí NSS uvedená v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz).
11. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a musí posudkové závěry rovněž náležitě odůvodnit (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014-52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního

stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy posudková komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení se podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.

12. Soud při posouzení věci vycházel z posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 28. 7. 2020, který si vyžádal za účelem posouzení zdravotního stavu žalobce. Z posudku zjistil, že žalobce byl při jednání a následně při odročeném jednání vyšetřen lékaři specialisty v oboru neurologie a ortopedie. Komise tak vycházela z vlastních vyšetření, dále ze zdravotnické dokumentace OSSZ, lékařských nálezů předložených žalobcem, zdravotnické dokumentace žalobcovy praktické lékařky. V diagnostickém souhrnu komise uvedla množství postižení, a to artrózu kyčelních kloubů III. stupně po implantaci TEP obou kyčlí v roce 2019, stav po úrazu pravého kolenního kloubu v roce 1985, celkem pětkrát operovaný, v roce 2007 implantace TEP pravého kolene, avšak peroneální paréza pravé dolní končetiny. Dále byl zjištěn bolestivý páteřní syndrom se stavem po operaci L páteře, stenózou páteřního kanálu a pokročilými degenerativními změnami, dále diabetes mellitus 2. stupně, hypertenze, chronická obstrukční plicní nemoc a konečně stavy po poranění hlavy, ramenního kloubu a zad. Za nejzávažnější příčinu DNZS označila komise osteoartrózu nosných kloubů a páteře vzniklou následkem poranění pravého kolenního kloubu a z důvodu mechanického přetížení. Žalobce podstoupil implantaci TEP pravého kolene pro posttraumatickou gonartrozu (2007), dále operaci L páteře pro pokročilé degenerativní změny (2013), implantaci TEP levé kyčle pro těžkou coxartrozu (2019) a následně implantaci TEP pravé kyčle z téhož důvodu. Přes početné rehabilitace byla zjištěna trvající patologie, porucha funkční hybnosti pravého kolene, oslabení zámku kolenního kloubu, počínající degenerativní známky artrózy na levém kolenní kloubu, svalové dysbalance pánve a dolních končetin, nesprávný stereotyp chůze. I po implantaci TEP levé kyčle jde o nedolčený stav s předpokladem dlouhodobé rehabilitace. Komise na základě podrobně popsanych úvah dospěla k závěru, že rozhodující příčinou DNZS je osteoartróza podle kapitoly XIII, oddílu A, položky 1d přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míru poklesu pracovní schopnosti stanovila komise na horní hranici rozpětí, tj. 70 % bez navýšení. Datum vzniku invalidity třetího stupně stanovila komise na 11. 6. 2019 (neurologickým nálezem). Komise přitom vysvětlila datum vzniku invalidity III. stupně tím, že podle ortopedických kontrol umožňoval stav po TEP levé kyčle zátěž operované končetiny plnou vahou, avšak podle spondylochirurga se zvýraznily lumbagie s iritacemi do pravé dolní končetiny a v dalším průběhu tak byla upřednostněna operace TEP pravé kyčle.
13. Soud konstatuje, že komise při vypracování posudku vycházela ze vši dostupné zdravotnické dokumentace, včetně té, kterou předložil žalobce, a při svém jednání

zdravotní stav přešetřila dvěma odbornými lékaři. Komise hodnotila zdravotní stav žalobce komplexně a dospěla k závěru o existenci DNZS a jeho rozhodující příčinu podřadila pod kapitolu XIII, oddíl A, položku 1d přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti je stanovena pro tuto položku v rozmezí 60 – 70 %. PK stanovila pokles na horní hranici, tj. ve výši 70 %. Posudek přitom podle soudu splňuje požadavky úplnosti, přesvědčivosti a správnosti. V posudku byl pečlivě popsán vývoj zdravotního stavu, podstatná zdravotní postižení, které jsou rozhodující příčinou DNZS, míra stabilizace a rozsah zdravotních postižení. Řádně odůvodněno bylo i zařazení předmětného postižení podle vyhlášky o posuzování invalidity. Žalobce sám závěry posudku, ať již jde o stanovení rozhodující příčiny DNZS, míry poklesu pracovní schopnosti či data vzniku invalidity nikterak nezpochybnil.

14. Soud tedy na základě provedeného dokazování dospěl k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činila ke dni vydání napadeného rozhodnutí 70 %, což odpovídá invaliditě třetího stupně podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění. Ze závěrů posudkové komise vyplývá, že posudkoví lékaři ve správním řízení nesprávně postupovali při stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti. Lze proto konstatovat, že žalovaná vycházela při svém rozhodování z nesprávně zjištěného skutkového závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti ke dni vydání napadeného rozhodnutí činila pouhých 55 %. Žalobou napadené rozhodnutí se proto opírá o nesprávně zjištěný skutkový stav, a je tedy nezákonné.
15. Krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.). V dalším řízení žalovaná znovu rozhodne o nároku žalobce na invalidní důchod a vezme přitom v úvahu závěry posudku posudkové komise ze dne 28. 7. 2020 (§ 78 odst. 6 s. ř. s.). Právním názorem soudu je žalovaná v dalším řízení vázaná (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
16. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl v řízení zcela úspěšný a měl by proto právo na náhradu všech účelně vynaložených nákladů řízení. Podle obsahu soudního spisu mu však žádné náklady nevznikly, a proto soud rozhodl, že právo na náhradu nákladů nemá žádný z účastníků.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 29. října 2020

Mgr. Jan Čížek, v. r.
samosoudce